

Informacje o wskaźniku referencyjnym oraz ryzykach związanych z jego stosowaniem

Podstawa prawna

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 („**Rozporządzenie BMR**”). Rozporządzenie BMR stosuje się bezpośrednio w Polsce w pełnym zakresie od dnia 1.01.2018.

Informacje ogólne

Celem Rozporządzenia BMR jest zapewnienie wiarygodności wskaźników referencyjnych poprzez zwiększenie dokładności, solidności i rzetelności wskaźników referencyjnych oraz oparcie ich w większym stopniu na danych transakcyjnych.

Na mocy przepisów Rozporządzenia BMR opracowywanie wskaźników referencyjnych stało się działalnością regulowaną, wymagającą zezwolenia właściwego organu nadzoru.

Rozbudowane przepisy Rozporządzenia BMR wraz z jego aktami wykonawczymi nakładają szczegółowe wymogi prawne dla podmiotów opracowujących wskaźniki referencyjne (administratorów) oraz podmiotów przekazujących dane administratorowi na potrzeby wyznaczania wartości wskaźnika referencyjnego, co w efekcie ma zapobiec manipulacjom wskaźnikami referencyjnymi i zapewnić ich odpowiednio wysoką jakość, a dla użytkowników zwiększa wiarygodność danego wskaźnika referencyjnego.

Wskaźniki referencyjne stóp procentowych, takie jak WIBOR, LIBOR, EURIBOR, EONIA oraz inne pełnią istotną rolę na międzynarodowych rynkach finansowych. Wskaźniki te są powszechnie stosowane w transakcjach finansowych, np. kredytach, depozytach, instrumentach pochodnych, obligacjach i produktach strukturyzowanych. Służą one do pomiaru określonej rzeczywistości gospodarczej, a w efekcie od ich wysokości uzależnione są roszczenia finansowe stron umów opartych na zmiennej stopie procentowej. W przypadku kredytów oprocentowanie należne kredytodawcy jest zależne od zmiennego elementu jakim jest wskaźnik referencyjny oraz marży, która najczęściej jest stała w całym okresie umowy kredytowej.

Wartości wskaźników referencyjnych wyznaczane są w sposób niezależny od Santander Bank Polska („**Bank**”) przez podmioty opracowujące te wskaźniki według określonej przez nich metodologii pod nadzorem właściwych organów nadzoru. Dany wskaźnik referencyjny publikowany jest przez podmiot go opracowujący (administratora), który uzyskał stosowne zezwolenie na pełnienie takiej funkcji przez organ nadzoru bądź korzysta z okresu przejściowego na dostosowanie swojej stawki referencyjnej do wymogów Rozporządzenia BMR.

Administrator wskaźnika referencyjnego określa metodologię wyznaczania wartości wskaźnika referencyjnego. Wartość wskaźnika referencyjnego to wartość uzyskana w wyniku pomiaru jego rynku bazowego (pewnej rzeczywistości ekonomicznej, której pomiar jest celem danego wskaźnika referencyjnego). W zależności od sytuacji ekonomicznej wartość ta może być podatna na zmiany.

Administrator ma obowiązek tak dobierać metodologię opracowywania wskaźnika referencyjnego, aby była ona zgodna z przepisami prawa, w szczególności aby pomiar rynku bazowego był jak najbardziej dokładny i rzetelny, a dane wykorzystane do dokonania takiego pomiaru były odpowiednio wysokiej jakości.

Administrator ma obowiązek dokonywać przeglądu przyjętej metody opracowywania wskaźnika referencyjnego pod kątem adekwatności tej metody do zmierzenia rynku bazowego, dostosowania metody do zmieniającej się rzeczywistości ekonomicznej, zgodności z przepisami prawa oraz wymogami organów nadzoru. W związku z powyższym metodologia opracowywania wskaźnika referencyjnego może podlegać zmianom, co może spowodować zmianę wartości danego wskaźnika referencyjnego.

Każda zmiana metodologii musi być poprzedzona publicznymi komunikatami w tym zakresie ze strony administratora wskaźnika referencyjnego oraz opublikowanym dokumentem konsultacyjnym, a cały taki proces jest objęty nadzorem właściwego organu nadzoru.

Konsekwencją podpisania umowy finansowej lub nabycia instrumentu finansowego zawierającego odniesienie do wskaźnika referencyjnego jest akceptacja klienta i kontrahenta Banku ryzyka zmiany wartości wskaźnika

referencyjnego wynikającej ze zmian rynkowych oraz ze zmian metodologii opracowywania danego wskaźnika referencyjnego, w tym także istotnej zmiany metodologii.

Klient i kontrahent Banku przyjmuje do wiadomości, że zmiana metody opracowywania wskaźnika referencyjnego nie stanowi modyfikacji umowy bądź instrumentu finansowego.

Informacje odnośnie zmiany sposobu oprocentowania

Oprocentowanie umowy finansowej lub płatność wynikająca z nabycia instrumentu finansowego podlega przeglądowi zgodnie z kontraktowym okresem obowiązywania stopy procentowej (np. okres obowiązywania stopy procentowej w przypadku WIBOR 3M trwa 3 miesiące). W dniu ustalenia oprocentowania dla kolejnego okresu odsetkowego Bank wykorzysta do naliczenia oprocentowania aktualne obowiązującą stawkę referencyjną, opublikowaną publicznie.

Ryzyka ogólne dotyczące różnych wskaźników referencyjnych

Można zidentyfikować następujące ogólne ryzyka związane ze stosowaniem wskaźników referencyjnych:

- niektóre wskaźniki referencyjne, w tym ich metodologia, mogą ulec zmianie przez administratora danego wskaźnika referencyjnego z przyczyn regulacyjnych lub biznesowych;
- administrator danego wskaźnika referencyjnego może podjąć decyzję o zaprzestaniu jego opracowywania albo odpowiedni organ może cofnąć administratorowi zezwolenie na opracowywanie danego wskaźnika;
- wskaźniki referencyjne mogą przestać być reprezentatywne dla danego rynku lub realiów gospodarczych ze względu na zaprzestanie przekazywania stosownych danych wejściowych przez podmioty przekazujące dane niezbędne do opracowywania danego wskaźnika referencyjnego lub wskaźniki referencyjne mogą utracić odpowiednią wiarygodności do pomiaru danego rynku bazowego w wyniku decyzji właściwego organu nadzoru;
- wskaźniki referencyjne mogą przestać być publikowane lub opracowywane w całości lub w odniesieniu do konkretnego tenoru lub konkretnej waluty (w przypadku LIBOR), a odpowiednie wskaźniki alternatywne mogą nie zostać wyznaczone;
- może istnieć uzasadniona potrzeba zmiany umów finansowych lub instrumentów finansowych poprzez odwołanie się do stóp wolnych od ryzyka.

Wpływ wzrostu wskaźnika referencyjnego na ratę kredytu i całkowitą kwotę do spłaty

WIBOR 3M	Marża	Oprocentowanie (WIBOR 3M + marża)	Rata kredytu (w PLN)		Całkowita kwota do spłaty (w PLN)	
			Spłata w ratach równych	Spłata w ratach malejących**	Spłata w ratach równych	Spłata w ratach malejących
0,26%*	2,00%	2,26%	1 746,50	2 086,67	523 951,35	513 376,67
3,26%	2,00%	5,26%	2 399,35	3 086,67	719 805,40	663 876,67
5,26%	2,00%	7,26%	2 893,81	3 753,33	868 141,50	764 210,00
10,26%	2,00%	12,26%	4 289,95	5 420,00	1 286 983,77	1 015 043,33

Założenia: Kwota kredytu: 400 000,00 PLN, okres spłaty: 25 lat (300 rat), WIBOR 3M.

* WIBOR 3M z dnia 30.06.2020.

** W systemie spłaty w ratach malejących kwota raty spada wraz z upływem czasu. W tabeli podano wysokość rat za I miesiąc spłaty kredytu.

WIBOR 3M	Marża	Oprocentowanie (WIBOR 3M + marża)	Rata kredytu (w PLN)		Całkowita kwota do spłaty (w PLN)	
			Spłata w ratach równych	Spłata w ratach malejących**	Spłata w ratach równych	Spłata w ratach malejących
0,26%*	2,00%	2,26%	17 641,74	18 550,00	1 058 504,23	1 057 441,67
3,26%	2,00%	5,26%	18 990,58	21 050,00	1 139 434,97	1 133 691,67
5,26%	2,00%	7,26%	19 924,10	22 716,67	1 195 445,80	1 184 525,00
10,26%	2,00%	12,26%	22 376,06	26 883,33	1 342 563,43	1 311 608,33

Założenia: Kwota kredytu: 1 000 000,00 PLN, okres spłaty: 5 lat (60 rat), WIBOR 3M.

* WIBOR 3M z dnia 30.06.2020.

** W systemie spłaty w ratach malejących kwota raty spada wraz z upływem czasu. W tabeli podano wysokość rat za I miesiąc spłaty kredytu.

Ryzyko zmiany przez administratora metody opracowywania wskaźnika referencyjnego

Podmiot opracowujący dany wskaźnik referencyjny na podstawie posiadanego zezwolenia w ramach prowadzonej działalności jest uprawniony do wprowadzenia zmiany w metodzie opracowywania wskaźnika referencyjnego w trybie określonym w dokumentacji wskaźnika referencyjnego opublikowanej przez administratora na jego stronie internetowej. Zgodnie ze zwyczajowo opublikowaną przez administratora informacją ogólną w zakresie procesu zmiany metody opracowywania wskaźnika referencyjnego dokonanie takiej zmiany przez administratora zwyczajowo poprzedza proces konsultacji publicznych w ramach których administrator określi zakres proponowanej zmiany oraz jej uzasadnienie. Uzasadnieniem dla dokonania zmiany w metodzie opracowywania wskaźnika referencyjnego dla administratora może być przykładowo konieczność dostosowania metody opracowywania wskaźnika referencyjnego do wymogów Rozporządzenia BMR, wytycznych organu nadzoru lub rekomendacji jednostki nadzorczej. Konsekwencją dokonania przez administratora zmiany w metodzie opracowywania wskaźnika referencyjnego może być zmiana jego wartości. Podwyższenie lub obniżenie wartości wskaźnika referencyjnego w wyniku dokonanej przez administratora zmiany w metodzie jego opracowywania może wpłynąć na wartość wzajemnych świadczeń pomiędzy Państwem a Bankiem w związku z zawartą umową lub na wycenę posiadanego przez Państwa instrumentu finansowego/ produktu finansowego.

Ryzyko zaprzestania przez administratora opracowywania wskaźnika referencyjnego w sposób trwały lub czasowy

Podmiot opracowujący wskaźnik referencyjny w ramach prowadzonej działalności jest uprawniony do zaprzestania w sposób trwały opracowywania wskaźnika referencyjnego w trybie określonym w dokumentacji wskaźnika referencyjnego opublikowanej przez administratora na jego stronie internetowej, z zastrzeżeniem przewidzianych w tym zakresie uprawnień organów nadzoru wynikających z art. 21 oraz 23 Rozporządzenia BMR. Administrator może podjąć decyzję o zaprzestaniu opracowywania wskaźnika referencyjnego w szczególności z przyczyn biznesowych (czynnik pozaekonomiczny) lub z uwagi na uznanie przez administratora, że dane

wykorzystywane przez administratora do opracowywania wskaźnika referencyjnego nie są reprezentatywne dla rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest celem tego wskaźnika referencyjnego. Proces zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego poprzedza proces konsultacji publicznych trwający zazwyczaj kilka miesięcy, w ramach których administrator określi datę, od której zamierza zaprzestać opracowywania wskaźnika referencyjnego.

Dodatkowo metoda opracowywania wskaźnika referencyjnego zwyczajowo wskazuje, że istnieją okoliczności, w których w danym dniu administrator może nie być w stanie wyznaczyć wartości wskaźnika referencyjnego na przykład w sytuacji nie otrzymania przez administratora w danym dniu wystarczającej ilości danych niezbędnych do wyznaczenia w danym dniu wartości wskaźnika referencyjnego.

Konsekwencją trwałego lub czasowego zaprzestania przez administratora opracowywania wskaźnika referencyjnego może być brak możliwości wykorzystania przez Bank wskaźnika referencyjnego do ustalenia wartości wzajemnych świadczeń wynikających z zawartej pomiędzy bankiem a Państwem umowy. W takiej sytuacji zastosowanie znajdują postanowienia umowy łączącej Państwa z Bankiem.

Informacje o wskaźniku WIBOR

WIBOR jest kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu Rozporządzenia BMR, opracowywanym na dzień przekazania dokumentu informacyjnego przez GPW Benchmark S.A.

WIBOR opracowywany jest według metody samodzielnie określonej przez GPW Benchmark S.A. pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego. Szczegóły dotyczące WIBOR, w tym opis metody jego opracowywania oraz procedury dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg dotyczących procesu jego wyznaczania GPW Benchmark S.A. opublikował na stronie internetowej pod adresem: www.gpwbenchmark.pl/.

W dniu 6.12.2019 Komisja Nadzoru Finansowego otrzymała od GPW Benchmark S.A. wniosek o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności jako administrator wskaźników referencyjnych stopy referencyjnej stopy procentowej, w tym kluczowego wskaźnika stopy procentowej. Złożenie wniosku przed 2019 roku oznacza, że zgodnie z art. 51 ust. 1 oraz art. 51 ust. 3 Rozporządzenia BMR wydłuża się okres przejściowy, w trakcie którego podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego mogą dalej stosować wskaźniki referencyjne WIBID oraz WIBOR. Obecnie okres ten trwa do momentu zakończenia postępowania administracyjnego w sprawie udzielania ww. zezwolenia. Administrator informuje o procesie postępowania na swojej stronie internetowej pod adresem: www.gpwbenchmark.pl/.

Nazwa oraz dane adresowe administratora WIBOR

GPW Benchmark S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa. Tel. 22 628 32 32, Email: kontakt@gpwbenchmark.pl

Specyficzne ryzyka dot. tego wskaźnika obejmują w szczególności:

- ryzyko rezygnacji z dwustronności stawek, tj. zawieszenie publikowania WIBID,
- ryzyko istotnej zmiany metody opracowywania wskaźnika referencyjnego,
- ryzyko zaprzestania opracowywania wybranego tenoru wskaźnika WIBOR, np. WIBOR 1Y.

Informacje o wskaźniku LIBOR

LIBOR jest kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu Rozporządzenia BMR, opracowywanym na dzień przekazania dokumentu informacyjnego przez ICE Benchmark Administration (IBA), które przejęło w 2014 roku rolę administratora LIBOR od BBA (British Bankers Association).

LIBOR opracowywany jest według metody samodzielnie określonej przez ICE Benchmark Administration (IBA) pod nadzorem brytyjskiej Financial Conduct Authority (FCA). Szczegóły dotyczące LIBOR, w tym opis kluczowych elementów metody opracowywania LIBOR, Oświadczenie o Wskaźniku Referencyjnym (dokument opublikowany przez administratora na podstawie art. 27 Rozporządzenia BMR) oraz procedury dotyczące przyjmowania

i rozpatrywania skarg dotyczących procesu wyznaczania wskaźnika referencyjnego ICE Benchmark Administration (IBA) opublikował na swojej stronie internetowej pod adresem: www.theice.com/iba.

Nazwa oraz dane adresowe administratora LIBOR

IBA jest spółką akcyjną, zarejestrowaną w Anglii pod numerem 08457573. Siedziba IBA znajduje się w Milton Gate, 60 Chiswell Street, Londyn EC1Y 4SA, Wielka Brytania. Dane kontaktowe znajdują się na stronie internetowej www.theice.com/contact Tel. +44 (0)20 7429 7100, E-mail: IBA@theice.com

Specyficzne ryzyka dot. tego wskaźnika obejmują w szczególności:

ryzyko zaprzestania publikowania. Nie można zagwarantować kontynuacji LIBOR w obecnej formie (lub wcale) po zakończeniu 2021 r.

Informacje o wskaźniku EURIBOR

EURIBOR jest kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu Rozporządzenia BMR, opracowywanym na dzień przekazania dokumentu informacyjnego przez the European Money Markets Institute (EMMI), na podstawie zezwolenia udzielonego przez Belgijski Urząd ds. Usług i Rynków Finansowych (Financial Services and Markets Authority) w dniu 2.07.2019.

EURIBOR opracowywany jest według metody samodzielnie określonej przez EMMI pod nadzorem Belgijskiego Urzędu ds. Usług i Rynków Finansowych. Szczegóły dotyczące EURIBOR, w tym opis kluczowych elementów metody opracowywania EURIBOR, Oświadczenie o Wskaźniku Referencyjnym (dokument opublikowany przez administratora na podstawie art. 27 Rozporządzenia BMR) oraz procedury dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg dotyczących procesu wyznaczania wskaźnika referencyjnego EURIBOR EMMI opublikował na swojej stronie internetowej pod adresem: www.emmi-benchmarks.eu/euribor-org/.

Nazwa oraz dane adresowe administratora EURIBOR

European Money Markets Institute, Avenue des Arts, 56. Bruksela, Belgia
Tel.: +32 (0) 2 431 52 08, Email: info@emmi-benchmarks.eu

Informacje o wskaźniku EONIA

EONIA jest kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu Rozporządzenia BMR, opracowywanym na dzień przekazania dokumentu informacyjnego przez the European Money Markets Institute (EMMI), na podstawie zezwolenia udzielonego przez Belgijski Urząd ds. Usług i Rynków Finansowych (Financial Services and Markets Authority) w dniu 10.12.2019.

EONIA opracowywany jest według metody samodzielnie określonej przez EMMI pod nadzorem Belgijskiego Urzędu ds. Usług i Rynków Finansowych. Szczegóły dotyczące EONIA, w tym opis kluczowych elementów metody opracowywania EURIBOR, Oświadczenie o Wskaźniku Referencyjnym (Dokument opublikowany przez administratora na podstawie art. 27 Rozporządzenia BMR) oraz procedury dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg dotyczących procesu wyznaczania wskaźnika referencyjnego EONIA EMMI opublikował na swojej stronie internetowej pod adresem: www.emmi-benchmarks.eu/euribor-eonia-org/governance-framework.html.

Nazwa oraz dane adresowe administratora EONIA

European Money Markets Institute, Avenue des Arts, 56, Bruksela, Belgia
Tel.: +32 (0) 2 431 52 08, Email: info@emmi-benchmarks.eu

Specyficzne ryzyka dot. tego wskaźnika obejmują w szczególności:

publikowanie EONIA zakończy się 3.01.2022. Od dnia 1.10.2019 EONIA jest obliczana według zreformowanej metodologii. Zgodnie ze zreformowaną metodologią, EONIA obliczana jest jako krótkoterminowa stopa euro (Euro short term rate - €STR) plus spread 8,5 punktów bazowych. Spread został obliczony przez Europejski Bank Centralny w dniu 31.05.2019 i odzwierciedla historyczną różnicę pomiędzy EONIA i €STR.

Informacje przedstawione w niniejszym dokumencie są wyłącznie informacjami o charakterze ogólnym. Klienci i kontrahenci Banku, którzy zawarli (lub mogą w przyszłości zawrzeć) umowy finansowe lub nabyli (lub mogą w przyszłości nabyć) instrumenty finansowe, które zawierają odniesienie do wskaźnika referencyjnego, powinni przeprowadzić niezależną analizę ryzyka. Bank nie jest w stanie zapewnić, że powyższe informacje wskazują wszystkie ryzyka, ani też nie jest w stanie wyrazić poglądu na temat prawdopodobieństwa wystąpienia jakiegokolwiek zdarzenia dotyczącego wskaźnika referencyjnego.